

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Černého, Ph.D., a soudců Mgr. Ladislava Vaško a Mgr. Radima Kadlčáka ve věci

- žalobců: a) **JUDr. N. P.**, narozená X
bytem X
zastoupená obecným zmocněncem PhDr. P. B.
bytem X
- b) **L. P.**, narozený X
bytem X
zastoupený advokátkou JUDr. Naděždou Paškovou
sídlem Riegrova 1100, 413 01 Roudnice nad Labem

proti
žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství**
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 01 Ústí nad Labem

za účasti osob zúčastněných na řízení:

- 1) **Město Roudnice nad Labem**, IČO: 00264334
sídlem Karlovo náměstí 21, 413 01 Roudnice nad Labem
- 2) **Severočeské vodovody a kanalizace, a.s.**, IČO: 49099451
sídlem Přítkovská 1689, 415 01 Teplice

o žalobách proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 4. 2024, č. j. KUUK/064526/2024,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

- II. Žádný z účastníků **nemá** v řízení o žalobě a kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. 2. 2025, č. j. 15 A 20/2024-30, právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně a) se žalobou, vedenou pod sp. zn. 15 A 20/2024, a žalobce b) se žalobou, vedenou pod sp. zn. 15 A 21/2024, domáhali zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, Odboru životního prostředí a zemědělství, ze dne 25. 4. 2024, č. j. KUUK/064526/2024, kterým byla zamítnuta jejich odvolání a bylo potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Litoměřice (dále jen „stavební úřad“) ze dne 6. 6. 2023, č. j. MULTM/0048314/23/ŽP/JBa (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím bylo Městu Roudnice nad Labem vydáno dodatečné povolení stavby pro části kanalizace na pozemcích parc. č. XA, XB, XC, XD v k. ú. X v rámci stavby „*Kanalizace a vodovod pro 25 rodinných domů v X*“.
2. Usnesením ze dne 12. 11. 2024, č. j. 15 A 20/2024-28, soud věci vedené pod sp. zn. 15 A 20/2024 a 15 A 21/2024 spojil ke společnému projednání s tím, že věci budou nadále vedeny pod sp. zn. 15 A 20/2024.

Žaloby

3. Žalobci, jejichž žaloby jsou po obsahové stránce prakticky totožné, ve svých žalobách předně poukázali na to, že žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl zkreslený popis skutkového děje, neboť podle stavebního povolení ze dne 10. 10. 1998, č. j. 231,2/2187/98/ŽP, měla trasa kanalizace vést uprostřed vozovky (parcely č. XA), a nikoli napříč celou délkou parcely č. XB, tedy pouze její částí zasahující do vozovky. Skutečná trasa byla zjištěna až v roce 2016 a vede nejen přes pozemek parc. č. XB, ale i napříč celým pozemkem parc. č. XD.
4. Namítali, že stavebník nepředložil zákonem a vyhláškami předepsanou dokumentaci k dodatečnému povolení stavby. Podle žalobců mělo být řízení zastaveno podle § 66 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), jelikož byl stavebník vyzván k předložení odpovídající projektové dokumentace, k čemuž mu byla stanovena lhůta, kterou však nedodržel. Dodali, že nelze akceptovat omluvu stavebníka, která byla zaslána prostřednictvím e-mailu. Stavebník tedy řádně nepožádal o prodloužení lhůty před jejím uplynutím.
5. Žalobci měli za to, že napadené rozhodnutí není dostatečně odůvodněno, nemá oporu ve spise, není přesvědčivé a přezkoumatelné. Uvedli, že žalovaný přehlédl, že přítomnost žalobců u zkoušky těsnosti a kamerového záznamu ze dne 6. 6. 2022 byla pouhou přítomností při opatřování podkladů. Výsledky byly stavebnímu úřadu předány až dne 8. 6. 2022, přičemž ze správního spisu není zřejmé, jak správní orgány tyto důkazy provedly. V této souvislosti žalobci rovněž namítali, že se žalovaný nevypořádal s návrhem na provedení důkazů kamerovými záznamy z února 2016 a června 2022, aby byly zhlédnuty za jejich přítomnosti a přítomnosti znalce Ing. Jindřicha. Správní orgány tyto záznamy jako důkazy neprovedly, neboť o jejich provedení nevyhotovily protokol dle § 18 správního řádu, navíc z kamerových záznamů neučinily žádná skutková zjištění (kromě vytištěného podélného profilu přiloženého ke kamerovému záznamu z června 2022). Závěr žalovaného

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

o těsnosti potrubí byl tedy založen na podkladě, kterým nebyl proveden důkaz, a nemá tak oporu ve spise.

6. Dále namítali, že z protokolu o ohledání na místě ze dne 7. 4. 2022 není zřejmé, co vše stavební úřad na místě zhlédl a ani není zřejmé, jak tento důkaz správní orgány vyhodnotily. Správní orgány se při zjišťování skutkového stavu opíraly o důkazy, které provedeny nebyly (kamerový záznam a zkouška těsnosti z června 2022), některé zcela ignorovaly (podmínky stavebního povolení a technickou zprávu Ing. M. z roku 1998).
7. Namítali, že se žalovaný dostatečně a úplně nevypořádal se všemi námitkami ani se všemi podklady, dokumenty a listinami založenými ve spise. Uvedli, že žalovaný zcela opominul skutečnost, že projektová dokumentace je nepoužitelná pro dodatečné povolení stavby, neboť řeší úsek stavby pouze na dvou pozemcích, a to parc. č. XB a parc. č. XD, přičemž žádost stavebníka a dodatečné povolení je i na další dva pozemky, tj. parc. č. XA a parc. č. XC, vše v k. ú. X. Směrem k projektové dokumentaci žalobci dále namítali, že nemá náležitosti předepsané vyhláškou č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, neboť projektant vše řešil uvedením „*neřešeno, hotovo*“; neřešil dopady na životní prostředí, vliv stavby na okolní stavby (rodinný dům ve vlastnictví žalobců); není konkretizována územně plánovací dokumentace, na níž je odkazováno; chybí řádný popis stavby; nejsou uvedeny žádné technické předpisy a normy. Podle žalobců je projektová dokumentace v rozporu s odborným vyjádřením znalce Ing. Jindřicha ze dne 31. 8. 2021, neboť podélný profil je vyhotoven v přímce, což odporuje zjištění z kamerových záznamů z let 2016, 2019 a 2022 i místnímu šetření, kdy byl zjištěn výškový lom. Za spekulativní označili konstatování žalovaného, že by po vrácení projektové dokumentace projektant znázornil vedení kanalizace jako vlnovku, jak ukazuje podélný (výškový) profil z kamerového záznamu z roku 2022. Měli za to, že projektová dokumentace je v rozporu i se stavebním povolením a technickou zprávu Ing. M. z roku 1998, kde je výslovně uvedeno, jaký má být spád stoky, i to, že změny sklonu budou řešeny šachtami. V projektové dokumentaci však šachty nejsou řešeny, i když z kamerového záznamu ze dne 6. 6. 2022 i z protokolu o místním ohledání ze dne 7. 4. 2022 jsou evidentní lomy kontrolovaného úseku. Za nepravdivé označili žalobci tvrzení projektanta i žalovaného, že u stavby bylo v roce 1999 povoleno předčasné užívání, neboť povoleno bylo předčasné užívání kanalizační přípojky, nikoli kanalizace. Zdůraznili, že rovněž není zřejmé, z čeho projektant i žalovaný vycházeli, že potrubí je obsypáno pískem, šterkem a je hutněno, jelikož žádná zkouška v tomto směru nebyla učiněna.
8. Dále namítali, že se žalovaný nevypořádal s námitkami ohledně dobré víry stavebníka, s judikaturou Ústavního soudu, na kterou odkazovali v odvoláních, a s odbornými vyjádřeními znalce Ing. Jindřicha ze dne 31. 8. 2021 a 17. 2. 2024. Měli za to, že se žalovaný dostatečně nevypořádal se znaleckým posudkem Ing. Jindřicha, neboť ignoroval popis vadné kanalizace a výhradně se zaměřil na zkoušku těsnosti.
9. Žalovanému taktéž vytýkali, že pominul, že vypršela platnost stanovisek všech dotčených orgánů a vyjádření vlastníků sítí, chybí souhrnné stanovisko odboru životního prostředí Městského úřadu v Roudnici nad Labem, chybí vyjádření dle zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích, a radonový posudek.
10. Závěr žalovaného, dle něhož stavba splňuje technické požadavky, je v rozporu s podklady založenými ve spise, především se znaleckým posudkem Ing. Jindřicha a jeho odborným vyjádřením ze dne 31. 8. 2021, s kamerovým záznamem z června 2022 i s technickými předpisy a normami. Uvedli, že kanalizace trpí vadami – lomy potrubí, nepřipustný spád potrubí, v mnohých částech vede potrubí v rovině, má i protispád, značný výškový lom.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

11. Žalobci poznamenali, že stavebník měl povinnost prokázat, že stavba je bez vad. Kamerovými záznamy ze dne 6. 6. 2022 i z února 2016 však bylo prokázáno, že kanalizace trpí vadami, je nebezpečná, ohrožuje životy, zdraví, životní prostředí i majetek žalobců. Pokud by měli žalobci vadnou stavbu strpět, tak se jedná o nepřipustný a nezákonný zásah do jejich práv, nejen vlastnických. Dodali, že žalovaný zlehčoval výsledky kamerové zkoušky z 6. 6. 2022 a pokud nedokázal z kamerových záznamů vyhodnotit a dovodit popsané vady, tak měl vyslechnout znalce Ing. Jindřicha, či přibrat jiného znalce.
12. Namítali, že podle § 19 vyhlášky č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích) (dále jen „prováděcí vyhláška z roku 2001“), je nepřipustné, aby vzdálenost šachet byla více než 50 metrů, přičemž stávající šachty mají vzdálenost více jak 60 metrů. Za nepravdivé označili tvrzení žalovaného, že šachty nejsou součástí dodatečně povolované stavby. Jedna šachta se nachází na pozemku parc. č. XA, na němž byla stavba dodatečně povolena, a současně znalec navrhl vzdálenost menší, neboť pouze v šachtách mohou být řešeny výškové zlomy.
13. Rovněž měli za to, že správní orgán byl povinen posoudit i shodu stavby s územním rozhodnutím. Žalovaný v napadeném rozhodnutí toliko obecně uvedl, že na stavbu bylo vydáno územní rozhodnutí, avšak neuvedl jaké. Dodali, že v rozhodnutí ze dne 16. 3. 1998 není stavba kanalizace dostatečně identifikována, a tedy nelze dojít k závěru o souladu zhotovené stavby s územním rozhodnutím.
14. Žalobci nesouhlasili s názorem žalovaného, že stavba je v souladu s veřejným zájmem. Naopak ve veřejném zájmu je dodržovat právní předpisy, soulad stavby s technickými předpisy a normami, ochrana životního prostředí i práv vlastníků pozemků.
15. Podle žalobců stavebník neprokázal splnění podmínek § 129 odst. 3 stavebního zákona, a stavbu tak nelze dodatečně povolit. Kamerovými záznamy z let 2016 a 2022 nebyla prokázána technická způsobilost, funkčnost a provozuschopnost stavby na dobu její životnosti a její soulad s podmínkami stanovenými stavebním povolením z roku 1998 včetně technické zprávy, jakož i soulad s technickými předpisy a normami.
16. Dále nesouhlasili se závěrem žalovaného, že vlastníci sousedních pozemků neměli dávat souhlasy, neboť podle § 109 stavebního zákona byli účastníky řízení a ke stavbě měli mít možnost se vyjádřit. Dodali, že stavebník byl povinen připojit i vyjádření vlastníků sousedních pozemků, tedy i žalobců, neboť byly dotčeny i jejich další pozemky, což však nedoložil.

Vyjádření žalovaného

17. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobám s tím, že navrhl, aby soud žalobu zamítl pro nedůvodnost. K řadě námitek uvedl, že s totožnými námitkami se vypořádal v napadeném rozhodnutí a v podrobnostech na něj odkázal. Popis skutkového děje neshledal zkresleným. Uvedení pozemku parc. č. XE v napadeném rozhodnutí bylo chybou v psaní, jelikož místo čísla C bylo uvedeno E. K námitce neprovedení důkazů záznamem z kamerové prohlídky a zkoušky těsnosti ze dne 6. 6. 2022 a nevypořádání se s návrhy na provedené dokazování kamerovými záznamy z února 2016 a června 2022 žalovaný uvedl, že byly předloženy protokoly ke kamerovým prohlídkám i zkoušky těsnosti z června 2022. Jedná se o listinné důkazy a záznam z kamerové prohlídky je pouze k protokolu připojeným zdrojem informací, které jsou uvedeny v protokolu. Důkaz záznamem nebyl v řízení prováděn, neboť to vzhledem k existujícímu protokolu Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

nebylo potřeba. V této souvislosti poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2016, č. j. 2 As 33/2016-53. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je podle žalovaného zřejmé, že jako bezprostřední podklad rozhodnutí vyhodnotil protokol z kamerového záznamu, a nikoli záznam samotný.

18. Dále uvedl, že ústní jednání konané dne 7. 4. 2022 spojené s ohledáním nepřineslo nová skutková zjištění z místa stavby, kromě zjištění výškového lomu, což je pouze jeden z údajů k situaci stavby, a nikoli rozhodná skutečnost, s níž by bylo třeba se v rozhodnutí výslovně vypořádávat. Žalovaný dále konstatoval, že dobrá víra stavebníka není podmínkou dodatečného povolení stavby. Směrem ke znaleckému posudku znalce Ing. Jindřicha uvedl, že s důkazní hodnotou znalce se vypořádal v napadeném rozhodnutí a dodal, že nepovažoval za potřebné provádět jakékoliv další dokazování jeho odbornými názory.
19. Měl za to, že vymezení pozemků ve výroku rozhodnutí stavebního úřadu bylo dostatečné. K námitce týkající se ignorování stavebního povolení i technické zprávy z roku 1998 ze strany správních orgánů žalovaný uvedl, že dodatečné povolení stavby nahradilo vydání stavebního povolení i územního rozhodnutí. Konstatoval, že stavba kanalizace není spojena s nakládáním s vodami ve smyslu § 8 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vodní zákon“), a povolení jejího provozu je vyžadováno až ke kolaudačnímu souhlasu. Podle § 59a vodního zákona jsou vlastníci povinni strpět stavbu vodního díla realizovanou před 1. 1. 2002, tedy k dodatečnému povolení stavby není třeba jejich souhlasů a dodal, že vlastníci dotčených pozemků měli možnost se v řízení ke stavbě vyjádřit.

Vyjádření osob zúčastněných na řízení

20. Město Roudnice nad Labem konstatovalo, že má zájem na zachování a řádném povolení kanalizace, která slouží k odvádění odpadních vod lokality „Za Rozhlednou“. Považovalo argumentaci žalobců spočívající v tom, že dotčené části kanalizace měly být zřízeny bez souhlasu vlastníků pozemků za právně irelevantní a nepřiléhavé situaci, kdy se jedná o vodní dílo vybudované před 1. 1. 2002 dle § 59a vodního zákona. Zdůraznilo, že pravomocná rozhodnutí civilních soudů vydaná ve sporu o odstranění stavby kanalizace na pozemku p. č. XD v k. ú. X potvrdila, že kanalizace je vodním dílem a že v takovém případě vzniká ze zákona věcné břemeno dle § 59a vodního zákona. Civilní soudy současně výslovně dovodily, že existence tohoto zákonného věcného břemene brání tomu, aby bylo nařízeno odstranění kanalizace, a že pro vznik zákonného věcného břemene není rozhodné ani to, zda stavebník měl souhlas vlastníka pozemku, nebo zda byla stavba řádně povolena ve stavebním řízení. Město trvalo na tom, že kanalizace je zcela funkční a bez vad. Pokud jde o osobu znalce Ing. Jindřicha, město předložilo k úvaze soudu rovněž skutečnost, že Ministerstvo spravedlnosti na základě podnětu města zahájilo se znalcem řízení o přestupku, a proto se město domnívalo, že ke znaleckému posudku Ing. Jindřicha nelze přihlížet a rozhodně nelze brát jeho závěry jako správné. Zdůraznilo, že kanalizace je stavbou ve veřejném zájmu, přičemž civilní soudy výslovně konstatovaly, že odstranění kanalizace by mohlo vést nejen k možnému poškození životního prostředí, ale i k zásahu do práv ostatních vlastníků domů na kanalizaci napojených; tento veřejný zájem je významný i při posuzování přiměřenosti dopadu případného kasačního zásahu do správního rozhodnutí. Závěrem navrhuje, aby soud žaloby žalobců zamítl.
21. Severočeské vodovody a kanalizace, a.s., se k věci samé nevyjádřily.

Jednání soudu

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

22. Při jednání soudu dne 5. 5. 2026 zástupce žalobkyně a) uvedl, že by se soud měl vypořádat s tím, kudy vede kanalizace. Zdůraznil, že v řízení nebyly doloženy souhlasy vlastníků sousedních pozemků. Konstatoval, že kanalizace je v rozporu s technickými normami a má důvodné podezření, že původní zemina při výkopových pracích nebyla odvezena, ale byla nasypána zpět, a že kanalizace netěsní. Poukázal na to, že stavebnímu úřadu nebyly stavebníkem doloženy všechny podklady, které požadoval, což mělo vést k zastavení řízení; žalovaný toto pochybení stavebního úřadu přikryl. Uvedl, že stavební úřad nijak nerozhodl v řízení o odstranění stavby.
23. Právní zástupkyně žalobce b) poukázala na to, že zkouška těsnosti v té době vyšla, což však neznamená, že je kanalizace bez vad; to, že v současnosti kanalizace drží, nemusí platit do budoucna. Okolnost, že kanalizace má vady, prokázal kamerový záznam. Byla toho názoru, že zkouška těsnosti byla provedena neodborně, nebo byla zmanipulována. Žalovaný se podle jejího názoru nevypořádal s výsledkem kamerové prohlídky a těsnostní zkoušky. Zdůraznila, že v okolí kanalizace je hrozný zápach a vyskytují se tam hlodavci. Byla toho názoru, že námitka, že bylo straněno městu, je důvodná. Poukázala na to, že stavba je v rozporu se stavebním povolením z roku 1998 a technickými normami. Uvedla, že není dodržena vzdálenost mezi jednotlivými šachtami. Měla podezření, že potrubí není utěsněno pískem. Dále poukázala na rozsáhlé námitky proti projektové dokumentaci, která je neúplná a neodpovídá podélný profil kanalizace zanesený v této dokumentaci. Dle stavebního povolení z roku 1998 se lomy kanalizace mají řešit v šachtách, což stavebník nedodržel. Rozsudky civilních soudů jsou v této věci irelevantní. Uvedla, že vlastníci pozemku mají dle § 59a vodního zákona povinnost strpět stavbu kanalizace na pozemku, ale nemusí trpět závadnou stavbu. Zdůraznila, že chyběl souhlas vlastníků sousedních pozemků. Konstatovala, že závěry znalce Ing. Jindřicha lze použít jako listinný důkaz, závěry tohoto znalce jsou potvrzeny kamerovým záznamem z roku 2022. Zdůraznila, že řízení o dodatečném povolení stavby mělo být zastaveno. Navrhla zrušení rozhodnutí žalovaného a vrácení věc žalovanému k dalšímu řízení.
24. Pověřená pracovnice žalovaného poukázala na to, že zástupci žalobců uvedli nová tvrzení a skutečnosti. K těmto tvrzením se proto dále nevyjádřila. Navrhla zamítnutí žaloby, neboť nebylo prokázáno, že by se dodatečně povolovaná stavba negativně dotýkala vlastnického práva žalobců.
25. Soud k návrhu osoby zúčastněné na řízení 1) provedl dokazování rozsudkem Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 12. 6. 2020, č. j. 8 C 39/2018-274, který výrokem I. zamítl žalobu, kterou se žalobkyně a) domáhala, a) aby se město Roudnice nad Labem zdrželo provozování stavby kanalizace na pozemku parc. č. XD v k. ú. X a b) aby město na své náklady odstranilo – zaslepilo stavbu kanalizace a její sanaci na pozemku parc. č. XD v k. ú. X. Dále soud provedl dokazování rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 9. 12. 2020, č. j. 95 Co 137/2020-333, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a) proti výše uvedenému rozsudku okresního soudu, a usnesením Nejvyššího soudu ze dne 27. 4. 2022, č. j. 22 Cdo 967/2021-392, jímž bylo zamítnuto dovolání žalobkyně a); z těchto soudních rozhodnutí vyplývá závěr, že ke dni 1. 1. 2014 vzniklo v souladu s § 59a vodního zákona legální věcné břemeno spočívající v povinnosti žalobkyně strpět za náhradu na svém pozemku předmětnou stavbu kanalizace a její užívání. Dále soud provedl dokazování usnesením Ústavního soudu ze dne 23. 8. 2022, sp. zn. III. ÚS 2028/2022, jímž byla zamítnuta ústavní stížnost proti výše popsaným soudním rozhodnutím.

26. Soud dle § 52 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), neprovedl k návrhu žalobců dokazování kamerovými záznamy z února 2016 a června 2022, včetně připojených Zpráv, znaleckým posudkem Ing. Jindřicha, včetně odborného vyjádření Ing. Jindřicha ze dne 31. 8. 2021, projektovou dokumentací Ing. B., protokolem o místním ohledání ze dne 7. 4. 2022, stavebním povolením z roku 1998, technickou zprávou Ing. M. z roku 1998, dodatečným povolením stavby a napadeným rozhodnutím, neboť všechny listiny a kamerové záznamy jsou součástí správního spisu, kterým se dokazování v soudním řízení správním neprovádí. Ze stejného důvodu soud neprovedl dokazování správními spisy správních orgánů.
27. Soud dle § 52 odst. 1 s. ř. s. neprovedl k návrhu žalobců dokazování výsledkem znalce Ing. Jindřicha či jiného znalce, neboť pro posouzení věci byl zcela dostatečný obsah správních spisů.
28. Soud k návrhu osoby zúčastněné na řízení 1) pro nadbytečnost neprovedl dokazování sdělením Ministerstva spravedlnosti ze dne 3. 2. 2022 o vyřízení podnětu a zahájení řízení o přestupku znalce, neboť skutečnost, zda se znalcem bylo zahájeno přestupkové řízení, není pro posouzení věci významná.

Posouzení věci soudem

29. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
30. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloby nejsou důvodné.
31. Soud poznamenává, že zdejší soud výrokem I. usnesení ze dne 4. 2. 2025, č. j. 15 A 20/2024-30, žaloby žalobců odmítl pro opožděnost. Toto usnesení bylo ke kasačním stížnostem žalobců rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 5. 2025, č. j. 22 As 20/2025-41, zrušeno a věc vrácena zdejšímu soudu k dalšímu řízení.
32. Před vypořádáním jednotlivých žalobních bodů soud směrem k žalobcům připomíná, že soudní řízení ve správním soudnictví je ovládáno zásadou koncentrace, jež nachází svůj odraz v § 71 odst. 2 třetí větě s. ř. s., podle které *„[r]ozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může jen ve lhůtě pro podání žaloby.“* Soud se proto může věcně zabývat jen těmi žalobními body, které byly uplatněny ve lhůtě dvou měsíců poté, kdy bylo napadené rozhodnutí žalobcům doručeno (srov. § 72 odst. 1 s. ř. s.), tj. v projednávané věci do 11. 7. 2024, neboť napadené rozhodnutí bylo žalobci b) doručeno dne 11. 5. 2024. Projednání později uplatněných žalobních bodů by znamenalo nepřípustné porušení principu koncentrace řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2004, č. j. 1 Afs 25/2004-69). Z těchto důvodů soud nemohl přihlížet k těm žalobním Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

bodům, které právní zástupkyně žalobce b) nově vznesla při jednání soudu dne 5. 5. 2026, neboť tak učinila až po uplynutí lhůty pro podání žaloby, která je podle § 71 odst. 2 s. ř. s. nejzazším limitem i pro případné rozšíření žaloby o další žalobní body. Soud se proto nemohl zabývat opožděnými námitkami žalobce b), že zkouška těsnosti byla provedena neodborně, nebo byla zmanipulována, že bylo straněno městu a že v okolí kanalizace je hrozný zápach a vyskytují se tam hlodavci. Nad rámec potřebného odůvodnění soud poznamenává, že obecnou námitku o zápachu a výskytu hlodavců v okolí kanalizace žalobce b) ani nijak nedokládal.

33. Soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí z důvodu nedostatečného odůvodnění, kterou žalobci spatřovali v tom, že se žalovaný nevypořádal s námitkami ohledně dobré víry stavebníka, judikaturou Ústavního soudu a odbornými vyjádřeními znalce ze dne 31. 8. 2021 a 17. 2. 2024. Zdejší soud předně poukazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které platí, že „z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46, ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53, nebo ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109). Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu však zároveň po odvolacím orgánu nelze požadovat, aby se vyslovil ke každé větě uvedené v odvolání; plně postačí, pokud z jeho rozhodnutí bude zřejmé, na základě jakých skutečností rozhodoval a jakými úvahami se řídil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2008, č. j. 8 As 13/2007-100). Těmto požadavkům žalovaný v nyní řešené věci dostál, neboť z jeho rozhodnutí je zřejmé, z jakých zjištění vycházel a jak o nich uvažil. Podle názoru soudu je rovněž třeba zohlednit, že zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám, kdy pro chybějící důvody či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64); taková situace však v nyní řešené věci nenastala.
34. Soud uvádí, že je pravdou, že se žalovaný námitkou týkající se dobré víry stavebníka nezabýval. Dobrou vírou stavebníka argumentoval stavební úřad toliko v odůvodnění svého rozhodnutí v souvislosti s námitkou neudělení souhlasu podle § 184a stavebního zákona. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí předně uvedl, že odůvodnění rozhodnutí stavebního úřadu je nepřehledné a vypořádání s některými námitkami žalobců je nedostatečné, a proto se s námitkami žalobců sám vypořádal. Námitkou neudělení souhlasu vlastníků sousedních pozemků se žalovaný zabýval sám, přičemž konstatoval, že souhlas vlastníků nebyl třeba (srov. odst. 1 na straně 8 napadeného rozhodnutí). Ve vztahu k tomu, že nebyl v projednávané věci třeba souhlas vlastníků sousedních pozemků, tedy žalovaný zcela nahradil odůvodnění rozhodnutí stavebního úřadu. Z rozhodnutí žalovaného je tak zřejmé, jak se žalovaný s touto námitkou žalobců vypořádal.
35. K námitce týkající se toho, že se žalovaný nevypořádal s judikaturou Ústavního soudu, soud uvádí, že žalobci argumentovali judikaturou v souvislosti s existencí veřejného zájmu. Jakkoli se žalovaný k žalobcům uváděné judikatuře konkrétně nevyjádřil, tak námitkou veřejného zájmu se zabýval na straně 10 napadeného rozhodnutí, kde uvedl, že stavba není v rozporu s veřejným zájmem, kterým je zachování stávajícího odkanalizování napojených nemovitostí. Směrem k namítané absenci vypořádání s odbornými vyjádřeními znalce ze Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

dne 31. 8. 2021 a 17. 2. 2024 soud uvádí, že i zde je pravdou, že žalovaný k těmto vyjádřením v napadeném rozhodnutí nic výslovně neuvedl. Podrobně se však zabýval osobou znalce Ing. Jindřicha i jeho znaleckým posudkem. Na straně 9 uvedl, že se neztotožnil se závěry znalce, neboť své závěry opřel o svou obecně konstatovanou dlouholetou zkušenost, ale nikoli o fakta. Nepovažoval za nutné se znaleckým posudkem dále zabývat a pokládal za nadbytečné znalce vyslechnout. Soud proto uzavírá, že napadené rozhodnutí bylo odůvodněno v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu, a tudíž není nepřezkoumatelné.

36. Dále se soud zabýval námitkou, dle které mělo být řízení zastaveno podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu, jelikož stavebník nedodržel lhůtu stanovenou k předložení odpovídající projektové dokumentace.
37. Podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu platí, že řízení o žádosti správní orgán usnesením zastaví, jestliže žadatel v určené lhůtě neodstranil podstatné vady žádosti, které brání pokračování v řízení.
38. V této souvislosti soud uvádí, že smyslem § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu není žadatele trestat za nedodržení lhůty, ale vést jej k tomu, aby svoji žádost zkompletoval v přiměřené lhůtě (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 7. 2022, č. j. 7 As 411/2021-24). Účelem tedy je, aby si žadatel byl vědom hrozby zastavení řízení v případě překročení lhůty. Projednání žádosti, která se stala perfektní až po uplynutí stanovené lhůty, však není porušením správního řádu a v zásadě nemůže nezákonně zasáhnout do práv účastníků řízení. Zásahem do procesních práv ostatních účastníků řízení by bylo, pokud by správní orgán věcně projednal žádost, která k tomu není způsobilá. Z hlediska ostatních účastníků řízení ovšem není nijak podstatné, zda byla žádost perfektní již od počátku, zda byla doplněna až na výzvu správního orgánu či zda se žádost stala perfektní až po lhůtě, kterou k tomu správní orgán žadateli stanovil. Současně ani žalobci nijak konkrétně netvrdili, jak by se výše popsaná nečinnost stavebního úřadu měla projevit v jejich právech. Skutečnost, že stavební úřad hned po uplynutí lhůty k doplnění podkladů řízení nezastavil, po stavebníkovi (žadateli) nepožadoval dodání formální žádosti o prodloužení lhůty a usnesením lhůtu k doplnění podkladů neprodloužil, tedy není pochybením, které by způsobilo nezákonnost rozhodnutí stavebního úřadu ani žalovaného či které by nezákonně zasáhlo do práv žalobců.
39. Žalobci rovněž namítali, že žalovaný se při zjišťování skutkového stavu opíral o důkazy, které nebyly provedeny, konkrétně o kamerový záznam a o zkoušku těsnosti z června 2022. Soud předně uvádí, že součástí správního spisu jsou mimo jiné i protokol z kamerové prohlídky, USB disk obsahující záznam z kamerové prohlídky a protokol z těsnostní zkoušky ze dne 6. 6. 2022, jež byly stavebnímu úřadu předány dne 8. 6. 2022.
40. Podle § 53 odst. 6 správního řádu platí, že „o provedení důkazu listinou se učiní záznam do spisu. Za přítomnosti účastníků nebo zúčastněných osob, anebo účastní-li se úkonu veřejnost, se důkaz listinou provede tak, že se listina přečte nebo sdělí její obsah.“
41. Provedením listinných důkazů se zabýval Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 25. 4. 2019, č. j. 2 As 258/2017-48, v němž konstatoval, že „pokud správní orgán neprovedl důkaz listinou v souladu s § 53 odst. 6 správního řádu, jednalo se o vadu řízení. Tato vada nicméně nemá vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé za situace, že listina byla součástí správního spisu, s jehož kompletním obsahem se mohl účastník řízení seznámit a vyjádřit se k němu před vydáním rozhodnutí.“ Zdejší soud se s názorem Nejvyššího správního soudu plně ztotožňuje a uvádí, že protokoly z kamerové prohlídky a těsnostní zkoušky jsou listinnými důkazy, jež jsou součástí správního spisu, se kterým se žalobci mohli seznámit, neboť jim

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

byla na základě sdělení ze dne 1. 7. 2022 dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, přičemž byli rovněž poučeni o možnosti nahlížet do podkladů rozhodnutí. Z protokolu o nahlížení do spisu ze dne 27. 7. 2022 je rovněž zřejmé, že žalobci této možnosti prostřednictvím svých zástupců využili a do správního spisu nahlédli, tedy se seznámili s podklady rozhodnutí. Soud proto konstatuje, že samotná skutečnost, že správní orgány neprovedly dokazování protokoly z kamerové prohlídky a těsnostní zkoušky, je vadou řízení, která však neměla vliv na zákonnost rozhodnutí.

42. Z napadeného rozhodnutí ani ze správního spisu nevyplývá, že by žalovaný provedl důkaz záznamem z kamerové prohlídky, který je rovněž součástí správního spisu. Směrem k neprovedení důkazu videozáznamem z kamerové prohlídky soud poukazuje na to, že Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 3. 2023, č. j. 8 As 169/2021-39, uvedl, že *„promítnutí audiovizuálního záznamu je specifickým případem ohledání ve smyslu § 54 správního řádu. Při provádění takového důkazu mimo ústní jednání tedy musí být vyhotoven protokol dle § 18 správního řádu, který je významnou procesní zárukou. Z hlediska svého obsahu je protokol o promítnutí či přehrání audiovizuálního záznamu „sterilním“ objektivním popisem přímého pozorování, formalizovaným souhrnem, který obsahuje zejména souhrn formálních údajů, jako jsou místo, čas a označení úkonů, identifikaci přítomných osob, vylíčení průběhu předmětných úkonů a další zákonné požadavky v souladu s obligatorními obsahovými náležitostmi protokolu dle § 18 odst. 2 správního řádu. Odstavec 2 citovaného ustanovení nicméně obsahuje pouze tzv. minimální standard protokolu, v případě promítání audiovizuálního záznamu je vhodné popsat kromě běžných náležitostí i technické parametry záznamu, např. kvalitu promítání. Současně však rozšířený senát výslovně podotkl, že těmito závěry „nikterak nepředjímá procesní důsledky případného nedodržení zákonných náležitostí týkající se protokolu o promítnutí audiovizuálního záznamu“ (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 3. 4. 2012, č. j. 7 As 57/2010-82, č. 2633/2012 Sb. NSS). I v případě, kdy správní spis neobsahuje protokol o provedení důkazu, je třeba v poměrech každé konkrétní věci posoudit, zda taková procesní vada způsobila nezákonnost rozhodnutí ve věci samé“.* Nejvyšší správní soud v dané věci dospěl k závěru, že pokud správní orgán provede dokazování znaleckým posudkem a zvukovým záznamem, aniž by nařídil jednání (§ 80 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich), či sepsal protokol o provedení důkazu (§ 18 odst. 1 správního řádu), zatíží řízení vadou. Tato vada nicméně nemusí mít za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé, pokud účastník měl možnost se s obsahem důkazních prostředků seznámit a vyjádřit se k němu.
43. Z těchto obecných východisek lze plně vycházet i v nyní posuzované věci. Rozhodné je tedy to, zda se žalobci mohli s videozáznamem seznámit a vyjádřit se k němu. Z protokolu o nahlížení do spisu ze dne 27. 7. 2022 je zřejmé, že zástupcům žalobců byla pořízena kopie flash disku obsahující kamerovou prohlídku, z čehož je zřejmé, že žalobci měli možnost se s jejím obsahem seznámit. Nadto je třeba zdůraznit, že se ke kamerovému záznamu žalobci obšírně vyjádřili. Je tudíž zjevné, že se žalobci s kamerovým záznamem seznámili a jeho obsah jim byl nepochybně znám. Skutečnost, že kamerovým záznamem nebylo provedeno dokazování, je tedy vadou, která však nemá vliv na zákonnost rozhodnutí.
44. V souvislosti s projektovou dokumentací žalobci dále zejména namítali, že skutečný podélný profil kanalizace neodpovídá projektové dokumentaci. Této skutečnosti si byl žalovaný vědom, neboť v napadeném rozhodnutí přímo uvedl, že *„jako nedostatek dokumentace spatřuje krajský úřad skutečnost, že výkres skutečného provedení stavby nekoresponduje s předmětem žádosti a podélný profil neodpovídá skutečnosti zjištěné při kamerových prohlídkách.“* Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

Nicméně krajský úřad došel k závěru, že výsledkem vrácení dokumentace k přepracování by byla pouze změna výkresu, a to tak, že by v něm bylo zakresleno kanalizační potrubí nejen na pozemcích manželů Paškových, ale i úsek ležící v komunikaci ve vlastnictví města, a změnil by se podélný profil kanalizace z přímky na oblouk. Tyto změny by neměly žádný vliv na výrok rozhodnutí. Tuto chybu v dokumentaci lze napravit v kolaudačním řízení, kdy jeho předmětem bude celá realizovaná stavba včetně vodovodu a její majitel má za povinnost předložit geodetické zaměření jak kanalizace, tak vodovodu a v případě kanalizace i její kamerovou prohlídku a zkoušku těsnosti.“

45. Soud se proto zabýval skutečností, zda změna podélného profilu kanalizace je nepodstatnou odchylkou, kterou lze odstranit v rámci kolaudačního rozhodnutí.
46. Podle § 118 odst. 7 stavebního zákona, platí, že „pokud změna stavby spočívá v nepodstatných odchylkách od ověřené dokumentace nebo ověřené projektové dokumentace, kdy se nemění půdorysný ani výškový rozsah stavby, nezasahuje se do nosných konstrukcí stavby, nemění se vzhled stavby ani způsob užívání stavby, změna nevyžaduje posouzení vlivů na životní prostředí, její provedení nemůže negativně ovlivnit požární bezpečnost stavby a nejde o změnu stavby, která je kulturní památkou, může stavební úřad stavebníkovi na základě žádosti obsahující popis navrhovaných nepodstatných odchylek sdělit, že změnu projedná při vydání kolaudačního souhlasu nebo kolaudačního rozhodnutí. Může tak učinit, jen pokud se změna nedotýká práv ostatních účastníků stavebního řízení, podmínek územního rozhodnutí, veřejných zájmů chráněných zvláštními právními předpisy nebo v případě, kdy příslušný dotčený orgán písemně se změnou souhlasí. Nebude-li záměr stanovené podmínky splňovat, vyzve stavební úřad stavebníka k doplnění podkladů a postupuje podle odstavce 3.“
47. Soud za podstatnou považuje skutečnost, že odchylka se netýká trasy kanalizace, ale toliko jejího podélného profilu, tedy spádu kanalizace. Ten byl podle projektové dokumentace navržen jako přímka, avšak ve skutečnosti byl proveden jako oblouk, což vyplývá z protokolu o kamerové prohlídce i ze samotného videozáznamu kamerové prohlídky. Z uvedeného je zřejmé, že kanalizace nemá konzistentní spád a v jednom místě má i tzv. protispád. Pro posouzení toho, zda jde v daném případě o podstatnou nebo nepodstatnou odchylku od projektové dokumentace, považuje soud za klíčové, zda to, že kanalizace nemá konzistentní spád, má vliv na funkčnost kanalizace. Z protokolu o těsnostní zkoušce vyplývá, že kanalizace je vodotěsná a nedochází k průsakům. Skutečnost, že by docházelo k ucpaní potrubí, není zřejmá ani z videozáznamu kamerové prohlídky. Rovněž žalobci, jejichž rodinný dům je na zmíněnou kanalizace napojen, nijak netvrdili, že by kanalizace byla nefunkční a docházelo k problémům s odtokem. S ohledem na uvedené skutečnosti soud konstatuje, že v projednávaném případě vyhodnotil uvedenou odchylku jako nepodstatnou od projektové dokumentace, a to i s přihlédnutím k tomu, že v kolaudačním řízení je nutné předložit geodetické zaměření jak kanalizace, tak vodovodu a v případě kanalizace i její kamerovou prohlídku a zkoušku těsnosti. Soud proto souhlasí se žalovaným, že výše uvedené změny lze řešit v kolaudačním řízení.
48. Ke konstatování rozporu projektové dokumentace se stavebním povolením a technickou zprávou z roku 1998 pak soud konstatuje, že právě z důvodu rozporu stavebního povolení z roku 1998 a skutečného provedení stavby byla na část kanalizace podána žádost o dodatečné stavební povolení. Právě tento rozpor měl být napraven v řízení o dodatečném povolení stavby.
49. Soud dále poukazuje na § 114 odst. 1 stavebního zákona, který se použije i v řízení o dodatečném povolení stavby, že může účastník řízení uplatnit námitky proti projektové Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

dokumentaci, způsobu provádění a užívání stavby nebo požadavkům dotčených orgánů, pokud je jimi přímo dotčeno jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření nebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě. Osoba, která je účastníkem řízení podle zvláštního právního předpisu, může ve stavebním řízení uplatňovat námitky pouze v rozsahu, v jakém je projednávaným záměrem dotčen veřejný zájem, jehož ochranou se podle zvláštního právního předpisu zabývá. Účastník řízení ve svých námitkách uvede skutečnosti, které zakládají jeho postavení jako účastníka řízení, a důvody podání námitek; k námitkám, které překračují rozsah uvedený ve větě první a druhé, se nepřihlíží.

50. V projednávaném případě je předně nutno upozornit na to, že postavení žalobců je specifické, neboť jako vlastníci pozemků nebyli stavebníky, jímž by bylo vydané dodatečné povolení stavby přímo adresované. Tím byl tedy předurčen okruh jejich veřejných subjektivních práv, a byli tak oprávněni uplatňovat námitky proti dodatečnému povolení stavby toliko v rozsahu, v jakém bylo dotčeno jejich vlastnické právo. Nijak jim tedy nepřislušelo právo osob nadaných ochranou všeobecné zákonnosti postupu a rozhodnutí správních orgánů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2024, č. j. 4 As 303/2023-33).
51. Směrem k rozpornému vymezení pozemků v projektové dokumentaci a žádosti o dodatečné povolení stavby i dodatečnému povolení stavby soud uvádí, že je pravdou, že projektová dokumentace byla zpracována toliko ve vztahu k pozemkům parc. č. XB a XD. Za podstatnou však soud považuje skutečnost, že pozemky parc. č. XA a XC, na které se dodatečné povolení stavby též vztahuje, nejsou ve vlastnictví žalobců. Jak již soud výše uvedl, žalobci byli oprávněni uplatňovat námitky proti dodatečnému povolení stavby toliko v rozsahu, v jakém bylo dotčeno jejich vlastnické právo. Nijak jim tedy nepřislušelo bránit práva vlastníků pozemků parc. č. XA a XC ani právo osob nadaných ochranou všeobecné zákonnosti postupu a rozhodnutí správních orgánů.
52. Dále žalobci uplatnili námitku o tom, že vypršela platnost závazných stanovisek dotčených orgánů, resp. některá stanoviska dotčených orgánů chybí, absentuje vyjádření správců sítí a radonový posudek. K tomu lze odkázat na odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž žalovaný uvedl, že *„projektová dokumentace byla zpracována pro dodatečné povolení již dlouhá léta existující stavby, která se pouze částečně svou trasou odchyluje od vydaného stavebního povolení. Toto odchýlení neopodstatňuje požadavek na předložení nových vyjádření dotčených orgánů z hlediska ochrany přírody, lesního hospodářství, zemědělského půdního fondu ani jiných složek životního prostředí, protože vliv existence stavby kanalizace na životní prostředí se v důsledku odchýlení v trase nezměnil oproti stavu, k němuž se dotčené orgány vyjadřovaly v původním stavebním řízení. V realizované trase panují pro kanalizaci, která je stavbou podzemní, z povahy věci shodné podmínky ochrany životního prostředí jako v trase původně povolené. Vlivy samotného provádění stavby jakožto jednorázového a již dokonaného zásahu do prostředí byly řešeny v roce 1998 ve stavebním řízení. Tyto vlivy již není možné zkoumat či regulovat v řízení o dodatečném povolení realizované odchylné trasy. Řešit v řízení o dodatečném povolení plně realizované stavby nakládání se stavebním odpadem či vyžadovat provedení průzkumů by bylo neopodstatněné.“* V uvedeném případě tedy stavba kanalizace, která byla vybudována před více než 25 lety a která plní svůj účel, nebude produkovat žádné odpady, nebude vyvíjena žádná stavební činnost, a proto již dodatečné stavební povolení hotové kanalizace nemůže mít vliv na okolní stavby a ani dům ve vlastnictví žalobců.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

53. Žalobci přitom v žalobách nijak nespecifikovali, jak se konec platnosti či absence stanovisek dotčených orgánů a chybějící stanoviska vlastníků sítí a radonový posudek dotkne jejich vlastnického práva. Žalobní námitky tudíž zjevně nesměřovaly k ochraně subjektivních práv žalobců, k jejichž ochraně mohli námitky vznášet, nýbrž zejména k ochraně veřejného zájmu a žalobci se v tomto ohledu staví do role univerzálního dohlázele na zákonnost postupu a rozhodnutí správních orgánů. Těmito námitkami se soud proto nezabýval.
54. Obdobně je tomu i u námitek žalobců o nedostatecích projektové dokumentace (absence náležitostí předepsaných vyhláškou č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb; neřešení dopadů na životní prostředí, vliv stavby na okolní stavby; není konkretizována územně plánovací dokumentace, na níž je odkazováno; chybí řádný popis stavby; nejsou uvedeny žádné technické předpisy a normy; není prokázáno, že potrubí je obsypáno pískem, šterkem a je hutněno atd.). U těchto zdůrazňovaných nedostatků projektové dokumentace žalobci v žalobách nijak nekonkretizovali, jak by se tyto nedostatky měly dotknout jejich vlastnického práva. K tomu soud opětovně zdůrazňuje, že v projednávané věci se jedná o dodatečné povolení stavby na část kanalizace, která byla zhotovena na základě územního rozhodnutí ze dne 16. 3. 1998 a stavebního povolení ze dne 13. 8. 1998, přičemž její předčasné užívání bylo povoleno rozhodnutím ze dne 1. 9. 1999. Za nerozhodnou soud považuje skutečnost, že v povolení o předčasném užívání je uvedeno, že se jedná o kanalizační přípojku, nikoli o kanalizaci, neboť ta je v rozhodnutí dostatečně identifikována; je zjevné, že bylo povoleno předčasné užívání kanalizace jako celku, nikoli jen kanalizační přípojky. Jelikož se jedná o dodatečné povolení stavby, která byla realizována před více než 25 lety, tak je nepochybné, že i tomuto bude odpovídat projektová dokumentace, která se nebude zabývat všemi aspekty tak, jak by tomu bylo při povolování nově budované stavby. Výše uvedené námitky žalobců proti projektové dokumentaci, u nichž žalobci nespecifikovali, jak se dotýkají jejich vlastnického práva, nemohli žalobci úspěšně vznášet. Soud se tak jimi nezabýval.
55. Směrem k námitkám týkajícím se provedení kanalizace (zejména nesprávný spád, resp. protispád) soud uvádí, že z kamerové prohlídky ze dne 6. 6. 2022 i z protokolu o jejím provedení je skutečně patrné, že v jednom místě je kanalizace v nepatrném protispádu. Za podstatnou však soud považuje skutečnost, že tato vada nemá vliv na funkčnost kanalizace, jelikož na záznamu z kamerové prohlídky není zřejmé, že by docházelo k nesprávnému odtékání či ucpání kanalizace. Současně ani sami žalobci, kteří jsou na kanalizaci napojeni, včas uplatněnými námitkami nenamítali, že by docházelo k ucpávání kanalizace či jejímu špatnému odtékání. Podle zkoušky těsnosti ze dne 6. 6. 2022, která byla provedena odbornou společností, rovněž není pochyb o těsnosti kanalizace, a tedy její funkčnosti. Na základě uvedeného soud nemohl přisvědčit tvrzení žalobců, že je kanalizace nebezpečná a ohrožuje jejich život, zdraví a majetek. Tvrzení žalobců o tom, že zkouška těsnosti v té době vyšla, neznámá, že kanalizace je bez vad a že pokud v současnosti kanalizace drží, nemusí vydržet, jsou pouhé spekulace, které nijak neprokazují nefunkčnost kanalizace.
56. Ke znaleckému posudku Ing. Jindřicha ze dne 11. 5. 2020 soud poukazuje na to, že znalec v posudku popisuje stav kanalizace na základě kamerových zkoušek provedených v roce 2016 a 2019. Ve svém posudku se znalec zabývá sporným úsekem mezi šachtami Š1 a Š2 a konstatuje, že potrubí není položeno v rovině a nemá konstantní spád, ale místy je spád minimální a jsou i úseky, v kterých je protispád. Potrubí kanalizace není položeno v přímce, ale kopíruje terén a tvoří oblouk. S touto popisnou částí znaleckého posudku žalovaný prakticky zcela souhlasil, neboť tyto skutečnosti jsou patrné i z kamerové zkoušky provedené ze dne 6. 6. 2022. S čím se však žalovaný neztotožnil, byly závěry znalce, který Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

na základě výše popsaných zjištění usuzuje, že pokud není potrubí v přímce, vznikají v hrdlech potrubí při montáži lomy a není možno dodržet těsnost tak, aby neunikaly odpadní vody do podloží s tím, že při takových zlomech, jaké jsou patrné z kamerových záznamů, jsou úniky odpadní vody z potrubí podle jeho názoru jisté. Tento toliko teoretický závěr znalce o „jistotě“ úniku odpadních vod byl vyvrácen zkouškou těsnosti z 6. 6. 2022, která znalcem předpokládané úniky odpadních vod neprokázala. V tomto směru jsou závěry znalce Ing. Jindřicha, kterými žalobci argumentují, zjevně nepodložené. Žalovaný proto nepochybil, pokud ze závěrů znalce Ing. Jindřicha nevycházel, neboť jejich nesprávnost byla reálně prokázána jinými důkazy.

57. Soud rovněž nepřisvědčil žalobní námitce, dle které v rozhodnutí ze dne 16. 3. 1998 není stavba dostatečně identifikována. V územním rozhodnutí ze dne 16. 3. 1998, kterým bylo rozhodnuto o umístění stavby komunikace a doprovodných sítí, je směrem ke kanalizaci konkrétně uvedeno, že napojení na stávající kanalizaci bude provedeno v ulici X v prostoru železničního můstku. Součástí územního rozhodnutí je rovněž nákres koordinační situace, který zachycuje trasu plánované kanalizace, včetně jejího napojení na stávající kanalizaci.
58. Dále se soud zabýval námitkou žalobců týkající se vzdálenosti revizních šachet, které jsou od sebe vzdáleny více než 60 metrů. Žalobci v této souvislosti argumentovali § 19 prováděcí vyhlášky z roku 2001, podle jehož odst. 12, ve znění účinném do 31. 12. 2024, byla vzdálenost revizních a vstupních šachet v přímé trati neprůchodných stok v zastavěném území nejvýše 50 metrů. Z projektové dokumentace vyplývá, že délka kanalizace na pozemcích žalobců je toliko 42,94 metrů, což žalobci ani nijak nezpochybnili. Délka kanalizace na pozemcích žalobců tedy nedosáhla 50 metrů, a tedy na nich ani nemusela být umístěna revizní šachta. Pro úplnost soud poznamenává, že v době vybudování kanalizace (v letech 1998 a 1999) ještě nebyla prováděcí vyhláška z roku 2001 účinná. Předchozí vyhláška č. 144/1978 Sb., o veřejných vodovodech a veřejných kanalizacích, nijak vzdálenost revizních šachet neupravovala. Nadto se samotná existence revizních šachet v určité vzdálenosti, resp. jejich rozestup, opět bez dalšího nijak nedotýká subjektivních veřejných práv žalobců. Námitka tedy není důvodná.
59. Směrem k námitkám týkajícím se veřejného zájmu soud uvádí, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2025, č. j. 3 As 63/2025-29, platí že *„každá kanalizace, kterou trvale využívá alespoň 50 fyzických osob, anebo která produkuje průměrně alespoň 10 m³ odpadní vody denně, popřípadě která provozně souvisí s jinou takovou kanalizací, pokud současně nesplňuje některou ze zákonných výjimek, je pro své kvantitativní vlastnosti bez dalšího považována za kanalizaci sloužící veřejné potřebě ve smyslu § 1 odst. 1 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu.“* Podle § 1 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích tento zákon upravuje některé vztahy vznikající při rozvoji, výstavbě a provozu vodovodů a kanalizací sloužících veřejné potřebě, přípojek na ně, jakož i působnost orgánů územních samosprávných celků a správních úřadů na tomto úseku. Podle odst. 2 téhož ustanovení se vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu zřizují a provozují ve veřejném zájmu. Z projektové dokumentace vyplývá, že kanalizace má sloužit pro 25 rodinných domů, a tedy lze důvodně předpokládat, že ji bude trvale využívat více než 50 fyzických osob, a že je provozně propojena s kanalizací celého města. S ohledem na shora uvedené je zřejmé, že vybudování předmětné kanalizace je ve veřejném zájmu. Ostatně je využívána k odvádění odpadních vod i samotnými žalobci.
60. Jako důvodnou soud neshledal ani námitku týkající se absence souhlasu žalobců se stavbou kanalizace. Podle § 59a vodního zákona je vlastník pozemku povinen strpět za jednorázovou

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

náhradu na svém pozemku vodní dílo vybudované před 1. lednem 2002 a jeho užívání. Tato povinnost vázne na pozemku jako služebnost ve prospěch vodního díla, a není-li to možné, tak ve prospěch osoby, která je vlastníkem stavby vodního díla podle § 55 odst. 1 tohoto zákona. Jak již soud výše uvedl, stavba kanalizace byla vybudována v letech 1998 až 1999, tedy žalobci byli povinni kanalizaci na svých pozemcích strpět. Nic na tom nemůže změnit ani skutečnost, že na stavbu byla podána žádost o dodatečné povolení stavby z důvodu odchylky trasy skutečně provedené kanalizace od trasy v původním stavebním povolení, neboť i v tomto případě jsou žalobci povinni kanalizaci na svých pozemcích strpět. Z tohoto důvodu ani nebyl potřebných jejich souhlas s dodatečným povolením stavby. Ke stejným závěrům dospěl rovněž Nejvyšší soud v usnesení ze dne 27. 4. 2022, č. j. 22 Cdo 967/2021-392, v němž ve věci žalobkyně a) proti osobě zúčastněné na řízení 1) uvedl, že na „základě takto zjištěného skutkového stavu nalézací soudy správně dovodily, že stavba kanalizace je vodním dílem ve smyslu § 55 odst. 1 písm. c) vodního zákona, neboť plní funkci odvádění odpadních vod. Stavba kanalizace existovala nejpozději od roku 1999 a od téhož roku také plnila svou funkci; jedná se proto o vodní dílo vybudované před 1. 1. 2002. Současně se předmětná stavba kanalizace ke dni 1. 1. 2014 nestala součástí pozemku žalobkyně (tomu u liniových staveb brání především § 509 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve spojení s úpravou přechodných ustanovení – § 3054 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník), přičemž je na jejím pozemku doposud umístěna. Vzhledem k uvedeným skutečnostem lze uzavřít, že ke dni 1. 1. 2014 vzniklo v souladu s § 59a vodního zákona legální věcné břemeno spočívající v povinnosti žalobkyně strpět za náhradu na svém pozemku předmětnou stavbu kanalizace a její užívání, které žalovanému doposud svědčí. Nalézací soudy tak postupovaly v souladu s ustálenou judikaturou dovolacího soudu, jestliže žalobu na zdržení se provozování stavby kanalizace a její odstranění zamítly.“ Námitka žalobců je nedůvodná.

61. Pro úplnost soud uvádí, že žalobci byli účastníky řízení jako vlastníci pozemků, na kterých se stavba kanalizace nacházela. Bylo proto nadbytečné, aby byli účastníky řízení i jako vlastníci sousedních pozemků, neboť ty mají menší práva než vlastníci dotčených pozemků a v tomto případě si lze jen stěží představit, že by z důvodu rozdílného účastenství zastávali odlišné zájmy.
62. Soud rovněž nepřisvědčil námitce týkající se protokolu o ohledání na místě ze dne 7. 4. 2022, neboť z protokolu je zřejmé, že zástupci obou žalobců jej podepsali. Pokud měli žalobci, resp. jejich zástupci, výhrady k protokolaci či k samotnému ohledání, měli své námitky uplatnit přímo do protokolu, což však neučinili. Protokol o ohledání na místě byl jedním z podkladů založených ve správním spise. Z rozhodnutí správních orgánů je zřejmé, že vycházely při zjišťování skutkového stavu z jiných podkladů. Za takové situace nemusely správní orgány v jejich rozhodnutí výslovně uvádět, jak konkrétně hodnotily protokol o ohledání na místě z 7. 4. 2022, jestliže z jejich pohledu nepřinesl nová skutková zjištění.
63. V mezích žalobních bodů tedy vyhodnotil soud žaloby jako nedůvodné, a proto je výrokem I. tohoto rozsudku podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
64. O náhradě nákladů řízení o žalobě a kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. 2. 2025, č. j. 15 A 20/2024-30, rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve spojení s § 110 odst. 3 téhož zákona. Žalobci neměli ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, proto soud výrokem II. rozsudku vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

65. Osobám zúčastněným na řízení soud výrokem III. rozsudku nepřiznal náhradu nákladů řízení, a to v souladu s § 60 odst. 5 věty druhé s. ř. s., neboť jim soud neuložil žádné povinnosti, v souvislosti s nimiž jim mohly vzniknout náklady řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 12. května 2026

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
předseda senátu